

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Posl. br. LXVI P-2551/07-40

U I ME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Općinski građanski sud u Zagrebu, po sucu toga suda Mate Kukavici kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja Zepter International d.o.o. Zagreb, Radnička cesta 30, kojeg zastupa punomoćnik Zvonimir Buterin, odvjetnik u Zagrebu, protiv tuženika Danka Vukovojca iz Zagreba, Antuna Gottlieba 26, kojeg zastupa punomoćnik Dinko Rebrović, odvjetnik u Zagrebu, radi isplate, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene dana 21. listopada 2013. god. u prisutnosti zamjenice punomoćnika tužitelja Snježane Posavec Mitrov, odvjetnice i punomoćnika tuženika Stipice Akrapa, odvjetnika, dana 28. studenog 2013. god.

presudio je

I/ Nalaže se tuženiku isplatiti tužitelju iznos od 246.060,34 kn (dvjesto četrdeset šest tisuća šezdeset kuna i trideset četiri lipe) sa zateznom kamatom prema eskontnoj stopi Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećano za pet postotnih poena, i to:

- na iznos od 43.246,27 kn počevši od 11. lipnja 2005. god. pa do isplate,
- na iznos od 43.600,74 kn počevši od 11. prosinca 2005. god. pa do isplate, te
- na iznos od 159.213,33 kn počevši od 11. lipnja 2006. god. pa do isplate, te mu naknaditi trošak parničnog postupka u iznosu od 38.253,92 kn (trideset osam tisuća dvjesto pedeset tri kune i devedeset dvije lipe), a sve u roku 15 dana.

II/ Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja u dijelu u kojem isti zahtijeva isplatu iznosa od 4.776,45 kn (četiri tisuće sedamsto sedamdeset šest kuna i četrdeset pet lipa) sa zateznom kamatom počevši od 11. lipnja 2006. god. pa do isplate prema eskontnoj stopi Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećano za pet postotnih poena, te se odbija i preostali dio zahtjeva tužitelja za naknadom troška parničnog postupka u iznosu od 25.000,00 kn (dvadeset pet tisuća kuna).

III/ Odbija se u cijelosti zahtjev tuženika za naknadom troška parničnog postupka.

Obrazloženje

Tužitelj u tužbi i tijekom postupka navodi da je na temelju ugovora o zajmu od 10. lipnja 2003. god. tuženiku isplatio iznos od 46.000,00 € u kunsjoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju

HNB-a, a da se tuženik kao zajmoprimac obvezao vratiti zajam uvećan za ugovorne kamate u visini od 6% godišnje u devet polugodišnjih obroka u iznosu od po 5.907,56 € s time da prvi obrok dospijeva 10. prosinca 2003. god. a posljednji 10. prosinca 2007. god.

Kako tvrdi da je tuženik samo djelomično ispunio svoju ugovornu obvezu podmirivši tri obroka zajma koji su dospjeli 10. prosinca 2003. god., 10. lipnja 2004. god. te 10. prosinca 2004. god., a kako je ugovorom o zajmu ugovoreno da u slučaju uzastopnog neplaćanja dva obroka zajmodavac ima pravo odmah tražiti povrat cjelokupnog iznosa zajma zajedno s dospjelim neplaćenim kamatama, tužitelj od tuženika prvotno traži isplatu iznosa od 35.442,00 € u protuvrijednosti u kunama zajedno s pripadajućom zateznom kamatom, dok kasnije specificira tužbeni zahtjev u kunama tražeći od tuženika isplatu ukupnog iznosa od 250.836,79 kn zajedno s pripadajućom zateznom kamatom i troškom postupka.

Tuženik u odgovoru na tužbu i tijekom postupka navodi da je točno da mu je isplaćen predmetni iznos zajma, kao i da je platio tri rate tog zajma. Međutim, ukazuje da je s vlasnikom tužitelja ali i holdinga UBA AG (ranije Zepter International AG) u sklopu kojeg je tužitelj dogovorio isplatu iznosa u vidu zajma, a da rate zajma odgovaraju naknadi koju je tuženik trebao dobiti s osnovi dopunskog angažmana temeljem ugovora o savjetovanju kojeg je sklopio s tužiteljem. Kako mu holding ništa nije platio na ime naknade za navedeni dopunski angažman smatra da je došlo do prijeboja potraživanja i zbog toga nije plaćao daljnje rate po ugovoru u zajmu.

Tijekom postupka izvođenja dokaza, sud je izvršio uvid u presliku ugovora o zajmu od 10. lipnja 2003. god. (list 5, 6, 23, 24, 39 i 40 spisa), presliku otplatnog plana kredita (list 7 spisa), presliku kartice glavne knjige (list 8 - 11 spisa), presliku povijesnog izvotka iz sudskog registra za tužitelja (list 30 - 37 spisa), presliku izjave trgovačkog društva Home art & Sales services AG od 18. svibnja 2009. god. (list 43 - 45 spisa), presliku izvotka iz sudskog registra za trgovačko društvo Home art & Sales services AG (list 46 - 53 spisa), presliku e-mail poruka (list 58 - 61 spisa), presliku dokumentacije o isporuci pošiljke (list 62 - 65 spisa), presliku dijela revizorskog izvješća za tužitelja za 2009. god. te godišnjeg izvješća za 2008. god. (list 104 - 135 spisa), a osim toga izveden je i dokaz saslušanjem svjedoka Zorana Radanovića (list 72 i 73 spisa) te tuženika (list 101 i 102 spisa).

Cijeneći rezultate provedenog postupka, kako cjelokupnog tako i svakog pojedinačno, a na osnovi odredbe članka 8. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine RH br. 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11 i 25/13; nadalje: ZPP) ovaj sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev tužitelja u pretežitom dijelu osnovan.

Između stranaka nije sporno da je tužitelj tuženiku na temelju ugovora o zajmu isplatio novčani iznos od 46.000,00 € u protuvrijednosti u kunama, da je prema tog ugovoru tuženik navedeni zajam trebao vratiti u devet polugodišnjih rata u iznosu od po 5.907,00 € u protuvrijednosti u kunama i to tako što je prva rata dospjela 10. prosinca 2003. god., a da je tuženik platio prve tri rate po predmetnom ugovoru o zajmu.

Između stranaka je sporno da li je u pogledu preostalih šest rata došlo do prijeboja tražbina i to tako što je tuženik imao potraživanje prema holdingu unutar kojeg se nalazi i tužitelj a s naslova savjetničkih usluga, odnosno da li je svrha samog zajma bila ta da se iznos zajma isplati tuženiku na ime rada kojeg će obaviti u okviru savjetničkih usluga za holding.

Neovisno o tome da li je vjerodostojan sadržaj ugovora o zajmu koji prileži spisu na listu 5 i 6 spisa ili onaj koji prileži spisu na listu 39 i 40, u oba je slučaja vjerovnik po ugovoru o zajmu, dakle, zajmodavac, ovdje tužitelj.

Jedan od osnovnih općih uvjeta za nastanak prijeboja prema odredbi članka 336. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine RH br. 53/91, 73/91, 3/94, 7/96, 91/96 i 112/99; dalje ZOO) je

da dužnik ima potraživanje prema vjerovniku. Međutim, tuženik tijekom postupka niti ne tvrdi da ima potraživanje prema vjerovniku nego tvrdi da ima potraživanje prema holdingu UBA AG.

Ako bi se i prihvatio kao vjerodostojan sadržaj članka 1. ugovora o zajmu koji prileži listu 39 spisa valja reći da je tom odredbom samo ugovoreno da je tuženik za dopunski angažman na koordinaciji poslovanja više zemalja centralne i istočne Europe sa holdingom UBA AG dogovorio isplatu u obliku zajma kroz jednu od tvrtki kćeri, te da zajmodavac ili holding u slučaju neplaćanja potraživanja po ovom ugovoru mogu ustegnuti iz isplata koje zajmoprimac ostvaruje temeljem ugovora sklopljenim sa holdingom.

Slijedom navedenog, ne postoji obveza niti zajmodavca niti holdinga da na ime povrata zajma tuženiku uskrati naknadu s osnova dodatnog angažmana, već postoji samo njihovo pravo da to učine, a sve u svrhu povrata zajma.

Ukoliko bi se čak i zanemarilo sve naprijed navedeno, za ukazati je da tuženik niti nije u smislu odredbe članka 219. stavak 1. ZPP-a dokazao uopće postojanje potraživanja odnosno osnovanost istog prema navedenom holdingu.

Naime, tuženik u spis nije dostavio niti račun za navodne usluge savjetovanja koje je prema ugovoru navodno obavljao za holding. S tim u vezi valja ukazati da tuženik dostavlja ispis e-mail poruka između njega i Edgara Blatera, tada ovlaštene osobe u holdingu (list 58 - 61 spisa) ali je iz te dokumentacije razvidno jedino da su se isti dogovarali oko toga kada će i za koje razdoblje tuženik ispostaviti račun za konzultantske usluge, te da je tuženik naveo da šalje u prilogu e-maila otvorene račune za te usluge.

Pored navedenog, tuženik dostavlja i ispis svoje evidencije o tome koliko je navodno za konzultantske usluge njemu dužan holding, a koliko je on dužan tužitelju prema ugovoru o zajmu (list 104 spisa) ali navedena dokumentacija nema relevantnu dokaznu snagu jer se samo radi o računalnom ispisu i iskazanim brojevima u tablici koju je sastavio upravo tuženik.

Stoga iz navedenog nije razvidna niti osnovanost potraživanja tuženika prema tom holdingu, a čak kada bi to i bilo od utjecaja na eventualnu obvezu tuženika prema tužitelju temeljem spornog ugovora o zajmu.

Vezano za navode tuženika da je u revizorskom izvješću tužitelja za 2009. god. i godišnjem izvješću za 2008. god. iskazano da je tužitelj knjigovodstveno otpisao dugovanje po kreditu 2008. god., te tako isto iskoristio da se evidentira kao trošak temeljem čega je ostvario olakšicu kod obračuna poreza na dobit, valja reći da iz navedene dokumentacije (list 105 - 135 spisa) navedeno nije utvrđeno već je jedino utvrđeno određeno umanjeње vrijednosti zajmova i depozita za 264.000,00 kn odnosno 2.561.000,00 kn (list 117 spisa) kao i da je sporni zajam prikazan kao zajam fizičkoj osobi u iznosu od 264.030,00 kn (list 130 spisa).

Navedeno nije od utjecaja na obvezu tuženika da ispuni svoju obvezu iz ugovora o zajmu, a za istaknuti je da je sud navedenu knjigovodstveno-financijsku dokumentaciju razmatrao bez pomoći sudskog vještaka za knjigovodstvo i financije, a sve u nedostatku takvog dokaznog prijedloga.

Naime, tužitelj je predložio izvođenje dokaza knjigovodstveno-financijskim vještačenjem ali ne na okolnost otpisa predmetnog dugovanja u knjigama tužitelja već na okolnost činjenice da utuženi iznos predstavlja iznos kojeg je tužitelj bio dužan platiti tuženiku na ime usluga koje mu je pružio tuženik.

Međutim, sud je odlučio da se daljnji dokazi neće izvoditi, a sve iz naprijed navedenih razloga i to posebno stoga što je tuženik obavljao savjetničke usluge drugoj pravnoj osobi a ne vjerovniku iz ugovora o zajmu, neovisno o međusobnoj povezanosti tih pravnih osoba.

Ukoliko bi se zanemarilo sve naprijed istaknuto, zaključak je suda da niti u tom slučaju obveza tuženika nije prestala prijebojem jer je sukladno odredbi članka 337. ZOO-a za nastanak

prijeboja potrebna izjava o prijeboju, a tuženik takvu izjavu niti ne dostavlja u spis, a niti tvrdi da je do iste došlo.

Iskaz tuženika sud ne prihvaća kao vjerodostojan iz razloga jer ovom sudu nije životno da bi predmetni zajam bio ugovoren na takav način kako iskazuje tuženik a da o istome nema nikakvog pisanog traga, a sve s obzirom na visinu iznosa zajma i navodne naknade koju mu je dužan bio isplatiti holding za savjetničke usluge.

Sud nije posebno uzimao u obzir iskaz svjedoka Zorana Radanovića s obzirom da isti nije imao saznanja o bitnim činjenicama jer je prema vlastitim navodima samo potpisao ugovor kao ovlaštena osoba tužitelja dok su ugovor sastavljali odvjetnici vlasnika cijelog holdinga Filipa Zeptera po njegovoj uputi.

Iako nije odlučno za rješenje ove stvari, za ukazati je da nisu odlučni navodi tuženika da Filip Zepter nije ovlaštena osoba za zastupanje jer je životno i realno da je kao vlasnik trgovačkog društva vodio pregovore oko određenog pravnog posla koji se tiče tog trgovačkog društva, pa tako i oko pravnog posla koji je predmet ovog spora.

Iako je pozivan kao svjedok, sud je odlučio da daljnje dokaze neće izvoditi, pa tako niti dokaz saslušanjem svjedoka Filipa Zeptera. Naime, svjedok je pozivan nekoliko puta ali dostava nije bila iskazana. Odredbom članka 226. ZPP-a je određeno da sud može u određenim slučajevima odrediti rok do kojeg će se čekati izvođenje nekog dokaza te kada protekne predmetni rok da će se rasprava provesti bez obzira što taj dokaz nije izveden. Sud je na ročištu od 10. prosinca 2012. god. odredio da će saslušanje navedenog svjedoka čekati do ročišta od 11. ožujka 2013. god., a sve sukladno navedenoj odredbi, pa kako zbog neiskazane dostave nije bilo moguće saslušati tog svjedoka na navedenom ročištu, rasprava je provedena bez izvođenja tog dokaza.

Navedenu odredbu valja razmatrati u kontekstu odredbe članka 10. stavak 1. ZPP-a prema kojoj je sud dužan postupak provesti bez odugovlačenja i u razumnom roku, pa kada se uzmu u obzir navedene dvije odredbe i njihovo značenje zajedno sa utvrđenim činjenicama, sud je odlučio da se neće izvoditi dokaz saslušanjem svjedoka Filipa Zeptera.

Slijedom svega naprijed navedenog, zaključak je ovog suda da obveza tuženika iz predmetnog ugovora o zajmu nije prestala.

Što se tiče visine same obveze, kao što je naprijed istaknuto, tuženik je tužitelju od devet rata platio prve tri.

Prema članku 4. stavak 2. predmetnog ugovora o zajmu (list 5 i 6 spisa), a tekstu ugovora kojeg dostavlja tuženik prema članku 4. stavak 4. ugovora (list 39 i 40 spisa), regulirano je da u slučaju neplaćanja dvije uzastopne rate vjerovnik može tražiti povrat cjelokupnog iznosa zajma zajedno s dospjelim neisplaćenim kamatama.

Uzevši u obzir činjenicu da je tuženik platio prve tri rate a da su četvrta i peta rata dospjele 10. lipnja 2005. god. i 10. prosinca 2005. god., razvidno je da je tuženik tužitelju dužan platiti četvrtu i petu ratu u cijelosti (s ugovornom kamatom kao sastavnim dijelom rate), dok je preostale rate tuženik dužan tužitelju platiti bez ugovorne kamate jer iste sukladno navedenoj odredbi ugovora nisu niti dospjele u vrijeme kada je tužitelj imao pravo potraživati cjelokupni iznos zajma.

Vezano za navode tuženika da tužitelj nema pravo potraživati isplatu u kunama, za ukazati je da je plaćanje odnosno vraćanje zajma ugovoreno u kunama vezajući iznos zajma uz tečaj eura, pa kako je tužitelj postavio tužbeni zahtjev upravo na takav način, prigovor tuženika nije osnovan.

Kada se uzme u obzir tečajna lista HNB-e (list 143 - 145 spisa) i sve naprijed navedeno razvidno je da ukupno dugovanje tuženika prema tužitelju s naslova ugovora o zajmu iznosi 246.060,34 kn zajedno s pripadajućom zateznom kamatom, pa je toliko tuženiku i naloženo da plati tužitelju, te je odlučeno kao u izreci pod točkom I.

Upravo iz razloga jer sud nije prihvatio tužbeni zahtjev tužitelja u dijelu u kojem isti traži šestu ratu s ugovornom kamatom, valjalo je odbiti tužbeni zahtjev tužitelja u tom dijelu (4.776,45 kn ili 658,81 €), pa je odlučeno kao u izreci pod točkom II.

Početak tijeka zatezne kamate utvrđen je uvidom u ugovor, a zatezna kamata je sukladno odredbi članka 277. stavak 1. ZOO-a dosuđena počevši od dospijeca četvrte odnosno pete rate, te u pogledu preostalog dijela počevši od dospijeca šeste rate, a sve sukladno članku 4. stavak 2. ugovora.

Zatezna kamata dosuđena je po stopi određenoj u članku 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate do 31. prosinca 2007. god., a nadalje pa do isplate sukladno stopi iz odredbe članka 29. stavak 2. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine RH br. 35/05; dalje ZOO).

S obzirom da je tužitelj nije uspio samo u neznatnom dijelu svog zahtjeva, naloženo je tuženiku sukladno odredbi članka 154. stavak 3. ZPP-a naknaditi mu trošak parničnog postupka. Tako je tužitelju temeljem Tbr. 7. - 9. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine RH br. 69/93, 87/93, 16/94, 11/96, 91/04 i 37/05; dalje Tarife) priznato po 5.000,00 kn za sastav tužbe 07. ožujka 2007. god., isti iznos za zastupanje na ročištu od 21. siječnja 2009. god., 10. studenog 2009. god., 06. prosinca 2011. god., 11. ožujka 2013. god. i 21. listopada 2013. god., kao i 500,00 kn za zastupanje na ročištu za objavu i uručenje presude, što sveukupno s pripadajućim PDV-om iznosi 38.125,00 kn, na što je valjalo pridodati trošak sudske dostave u iznosu od 128,92 kn, pa je odlučeno kao u izreci pod točkom I.

Sud tužitelju nije priznao trošak za sastav podnesaka od 10. veljače 2009. god., 16. srpnja 2009. god. i 29. srpnja 2010. god. iz razloga jer je sve činjenice koje iznosi u tim podnescima te dokumentaciju koju dostavlja uz te podneske mogao iznijeti i dostaviti ili uz tužbu ili na jednom od ročišta za glavnu raspravu, pa stoga tako ne bi došlo do stvaranja posebnog troška, te tako te radnje nisu u smislu odredbe članka 155. stavak 1. ZPP-a bile potrebne radi vođenja parnice. Nadalje, sud nije tužitelju priznao niti trošak za sastavak podneska od 29. svibnja 2013. god. jer je predmetni podnesak nastao krivnjom tužitelja odnosno njegovog punomoćnika s obzirom da tim podneskom tužitelj po pozivu suda ispravlja nejasan i neuredan tužbeni zahtjev, pa je slijedom svega navedenog odlučeno kao u izreci pod točkom II.

Kako tužitelj nije uspio samo u neznatnom dijelu svog zahtjeva, odbijen je u cijelosti zahtjev tuženika za naknadom troška parničnog postupka a sve sukladno odredbi članka 154. stavak 3. ZPP-a, pa je odlučeno kao u izreci pod točkom III.

U Zagrebu, 28. studenog 2013. god.

Sudac
Mate Kukavica v.r.

Pouka o pravu na žalbu:

Protiv ove odluke nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana, računajući od dana dostave. Žalba se predaje putem ovog suda na Županijski sud u Zagrebu pisanim podneskom u četiri istovjetna primjerka.

DNA:

- 1. pun. tužitelja
- 2. pun. tuženika

Za točnost otpravka - ovlaštteni službenik
Vesna Stančin

